

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Horisori nehrancate nu se pri-
mesc. — Manuscripte nu se
retrimis.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele

BIROURI de ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf.,
Nax. Augenföld și Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o seriă garmond pe o coloană
10 bani pentru o publicare. —
Publicări mai dese după tari-
fă și învoială. — RECLAME pe
pagina 3-a o seriă 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francoi, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 francoi.
Se prenumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Tezaurul Inului Nr. 30, etajul
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dușul în casă: Pe un an
24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe
luni 6 corone. — Un esemplar
10 bani. — Atât abonamentele
cât și inserțiunile sunt a se
plăti înainte.

Nr. 253.

Brașov, Joi 15 (28) Noembrie.

1901.

Deraiare și apropiare.

Buletinul cel mai nou, ce ni-l aduc foile maghiare despre mersul desbaterii adresei în dietă, spune, că acesta desbatere a deraiat.

Foile maghiare recunosc, că caracterul desbaterii s'a schimbat aproape fără de veste și că ea a trecut deodată dela cestiunile economice la cestiunea naționalităților.

Atât discursul tronului cât și proiectele de adresă — dice „Magyarország” — au pus greutatea principală pe situația economică a țării și desbaterea a pornit în acest vogaș. Și adî? Nimeni nu mai vorbește de situațiunea economică, ci numai de cestiunile confesionale, și mai cu seamă de cestiunea naționalităților. Chiar și războiul de guerilla dintre partidul poporal și fostul partid național se poartă acum pe motivele cestiunii naționalităților.

După ce arată aceste, numita fôia mai face nisce interesante constatări, scriind: „Ômenii au presimțit, că cestiunea naționalităților e aproape să fiă adusă în desbatere, d'er n'au cutezat a-se atinge de ea. Au așteptat, ba aproape au dorit (?), ca cei vre-o câți-va deputați naționaliști nou aleși să aducă lucrul în discuția. Aceștia au și simțit trebuința de a-se declara, d'er au aflat aerul din parlamentul ungar neobișnuit și de tot aspru, ceea-ce li a luat voia s'eu curagiul de-a păși cu vizirul deschis pe arena parlamentară. Ei așa au creșut, că va fi mai bine, decât vor încerca mai întâiu o apropiere de caracter confidențial, de aceea s'au prezentat astăzi în corpore la ministru-președinte, și și-au desfășurat înaintea lui gravaminele, dorințele și plângerile lor. Vedem d'er din toate părțile rezervă și trăgănare în cestiunea naționalităților și lucru ciudat, desbaterea totuși a eșit din vogașele cestiunilor economice și a sărit în orbita cestiunii naționalităților“.

De aici fôia maghiară conchide cu drept cuvânt, că Maghiarii se tem de cestiunea naționalităților, ér modalitatea amintită de a o pertracta nu o aprobă. Ține adevă, că trebuie să se clarifice elementele fundamentale etice ale acestei cestiuni, fiind-că numai cestiunile cunoscute și p'etrunse pot fi rezolvate cu succes.

Noi nu vom urmări adî mai departe espunerile lui „Magyarország” cu privire la modul de a discuta cestiunea des amintită. Voim numai să arătăm, că presupunerile și părerile noastre au ajuns a fi recunoscute chiar și de foile adversare.

Diarul fracțiunii ugroniste a independenștilor aduce și o scire detaliată despre amintita prezentare a noilor deputați naționaliști la ministru-președinte. Deputatul s'erb Pavlovici și deputații slovaci Martin Kollar și Ioan Valasek au fost ieri la Koloman Szell spre a i-se prezenta. În decursul convorbirii s'a atins, firesce, și cestiunea naționalităților. Deputatul s'erb a accentuat, că dorința cea mai ferbinte a S'erbilor este cât mai grabnica conchermare a congresului lor bisericesc. Szell se fi promis, că în curând va pertracta în privința acesta cu patriarhul Brancovici. Pavlovici a asigurat în fine, că poporul s'erbesc stă pe basă constituțională și că d'ensul va stărui în dietă pentru executarea legii de naționalitate.

Deputații slovaci au declarat la rândul lor, că ei își vor exprima în dietă dorințele numai pe basă constituțională. La această declarație de sine înțelesă, i-a constrins Coloman Szell, care a aflat cu cale a i avertisa, „s'eu nu urmeze politica panslavistilor extremi“. După acesta Kollar a atras atențiunea ministru-președinte asupra părginirii scôlelor slovace, ér Szell i-a răspuns, că se va informa temeinic asupra stărei lor.

Așa s'a petrecut „apropierea confidențială“ a numiților deputați de ministru-președinte.

Tot în decursul șilei de erî s'a mai s'evârșit o altă „apropiere“ în cameră, unde deputatul sas Wilhelm Melzer a făcut unele enunțiațiuni în formă de ap'erare față cu atacurile deputaților Rakovszky și Györfly îndreptate contra germanismului și a Sașilor.

Foile din Pesta raportază, că într'ega cameră a aprobat și a aplaudat enunțările lui Melzer, cari ar fi culminat în accentuarea „direcțiunii pacifice a nisuiștelor culturale ale statului maghiar, în care toate celelalte elemente naționaliste și-ar găsi terenul lor de dezvoltare și validitare“.

Așteptăm să vedem întregul discurs al lui Melzer, căci numai cunoscându-l putem să scim până unde a aflat a fi consult să m'ergă cu „apropierea“.

Congresul pentru autonomia catolică. Președintele congresului catolicilor unguri, contele Iulius Szapary, a conchermat o conferență, la care a invitat pe membrii acestei corporațiuni, cu scop ca să se facă din partea diferitelor grupuri asupra elaboratului comisiei de două-șapte. Contele Ferdinand Zichy și Stefan Rakovszky din partida poporală s'au declarat hotărîți în contra acestui proiect. Ceilalți membrii, se afirmă, au dat a se cunosc, că p'ote sub anumite condițiuni, ar fi aplecați a primi proiectul. Cu privire la conchermarea congresului pentru autonomia catolică, s'a luat la cunoștință, că el va fi conchermat în jumătatea a doua a lunii lui Ianuarie 1902.

Mișcarea deputaților bucovineni. Un diar din Cernăuți este informat, că toți pașii mareșalului Lupul pentru împlinirea postulatelor puse de deputații bucovineni, în urma conferenșelor, au rămas zadarnici. — „Deșteptarea“ din Cernăuți nu se miră de loc de acest nesucces, căci între deputații bucovineni nici unul nu este ales din voința liberă a alegătorilor.

Din dieta ungară.

(Ședința dela 25 Noembrie n.)

Am semnalat deja erî, că în ședința dela 25 Noembrie a dietei, a fost o discuție interesantă. Ivanka Oszkar, membru în fostul partid apponyist, ér adî mare liberal szellist, a atacat în mod vehement partidul poporal imputându-i, că susține o fôie („Krestyan“), care publică articole „contra statului“ și „contra Maghiarilor“, ér editorul acestei foi fiind abatele I. Molnar (partidul poporal), acesta f'u bănușit, că stă în legături cu Slovacii și că încuragiază pe aceștia la „subminarea statului național maghiar“.

În urma acestor grave învinuiri deputatul I. Molnar s'a ap'erat printr'un lung discurs în care a documentat între altele opresiunea la care sunt espuși Slovacii. Discursul fiind de importanță, îl resumăm aici.

I. Molnar începe prin a declara, că a cecit articolii din „Krestyan“, d'er n'a aflat în ei nimic, ce ar fi îndreptat în contra limbei oficiale maghiare și în contra „statului unitar național maghiar“, de cumva — dise — stîrpirea limbei altora nu se consideră drept o reclădire a statului maghiar. Molnar spune, că programul politicii de naționalitate a partidului său, este identic cu programul ministru-președinte Szall, și totuși poporalilor li-se strigă: trădători. Noi (poporalii), ca și ministru-președinte dorim a-ne purta echitabil față cu naționalitățile. Apoi continuând:

În articolii respectivi se ridică plângerea, că poporul slovac nu se simte aici acasă, nu vede nimic în jurul său, ce ar pute să deștepte în el sentimentul, că trăsece între rudenii, ci toți din juru-i îi strigă că e străin. De aici nu reiese, că poporul slovac e centrifugal, el nu nisuesce în afară, ci-l dore, că în patria sa nu-și p'ote găsi vatra, că în propria-i patriă e tratat ca străin. Îmî adu fôrte bine aminte, că în vârsta mea de băiat alergam cu sete la țermul Dunării și strigam bieșilor vislași slovaci vorbe de batjocură și ocară. Ungurul dice, că „Slovacul nu-i om“. Suteți și d-vôstră convinși ca și mine, că Slovacii

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(16)

Natură și viață.

De E. Sienkiewicz, trad. de I. C. Frunză

— Continuare. —

După aceea se adresă din nou către Rizepowa cu o voce, încât femeia sta să se ascundă în fundul pământului:

— Decă ești tréază și mă înțelegi, arată pricina ta la primăria din sat și ast-fel mi-se va presenta în scris!

Cu acestea se depărtă pripit și lumea alerga după el cu cuvintele: „d-nule prefect!“ „Numai o singură vorbă, d-nule prefect!“

În coridor nu mai era nimenea, o li-niște adencă, nu se aușia nimic, numai copilul Rizepovej încep să răcnescă. Se deșteptă biata femeie ca dintr'un somn, se ridică de jos, își luă copilul în brațe și ca să-l adormă încep să-l lului, cu o voce clară și ei i-se părea străină.

— Of, d'omne, d'omne!

După aceea se depărtă din palat. Afară se întunecase cerul și se vedeau în depărtare nori grei de furtună. Era păclă. Nu voesc să mai descriu, ce se petrecea în sufletul Rizepovej acum, când se întorcea acasă și trecea pe lângă biserica reformată. Decă s'ar afla domnișora Iadwiga într'o ast-fel de împrejurare, de bună s'eamă ea ar scrie un roman de senzație, în care ar căuta să convingă pe cei mai amarnici pos-tivisti, că totuși în lumea acesta mai există ființe idealiste. La domnișora Iadwiga fie-care impresie i-ar fi ajuns în consciință și amărăciunea sufletului ar fi isbucnit în vorbe și în idei dramatice. Acest circula-vitios, acest simțământ adenc și dureros de nepotrivela, ce există între neputință și forță, acesta frunză pe timpul unei furtuni, convingerea înăbușită, că nicăiri nu este scăpare, nici aici pe pământ, nici dincolo în ceriș, — toate acestea la un loc i-ar fi inspirat domnișorei Iadwiga un monolog în-sufleșit, pe care decă l'ar fi decopiat cine-va, era de ajuns, ca să-și facă o reputațiune și să ajungă la renume.. Rizepowa

însă?... Când are țeranul o suferință, el o suferă... și nimic mai mult! Rizepowa se simția în mâna aspră a nenorocirei, întocmai ca o pasere chinută de un copil răsfățat. Ea mergea sup'erată și cu privirea abătută. Vântul o punea pe fugă, sudorile îi curgeau pe frunte, ér ea nu dicea nimic. Din când în când, decât copilul, bolnăviorul ei copil, deschidea gura și r'esufla greu, ca și cum și-ar da sufletul, îi dicea domol: „Iascule, dragul meu!“ și-și lipia buzele ei de mamă pe fruntea aprinsă a băiatului. — Se depărtase binișor de oraș, se afla departe în câmp, când deodată se opri, căci un țeran beat venea pe drum. Norii se adunau și se rostogoliau într'una pe ceriu, se pregătea o vijelie. Din când în când fulgera. Țeranul habar n'avea de nimic, împlășcat cu zăbunul în vânt, cu căciula pe-o ureche, cânta clătînându-se într'o parte și într'alta:

„Umblă Lina
Prin grădină,
Napî ea sapă
Napî desgrăpă,
Coda sapi-i scurtă

Calea i-o încercă...
Uiu iu-iu!

Cum zări pe Rizepowa, rămase pe loc și-și deschise brațele și grăi:

„Hei, fetiță
Dă-mi gurică!“

Voi să o prindă în brațe, Rizepowa se speria, ocoli pe acest țeran și-și strînse copilul la sin; țeranul se luă după ea, dar, cum era beat, cădu peste cap. Se ridică de jos, nu o urmări mai departe, puse mâna pe-opetră și aruncă după ea, de sbârșia prin vânt. Rizepowa simți o durere la cap, i-se întunecă privirea și cădu în genunchi. Își aduse aminte de copil, se opinti și o luă la fugă. Se opri lângă o cruce, se uită în toate părțile și observă, că beșivanul era departe în urma ei și mergea clătînându-se către oraș. În clipa acesta simți o ferbințelă deosebită la gât, se pipăi cu mâna și când se uită pe degete, vedu pete de sânge. I-se făcu negru înaintea ochilor și-și perdú simțirea. După o bucată de vreme își veni érăși în simțiri, era jos pe pământ proptită de cruce. Pe alătura trecea o cabrioletă și în ea era un coconăș cu o guvernantă dela cur-

nu sunt populari în Ungaria. Mergeți ori unde în țară (printre Maghiari) și vedeți, dacă nu cumva Slovaci pretutindeni sunt amintiți ca obiect de batjocură.

În articolul pomenit se plâng, că sub masca patriotismului, ei (Slovaci) sunt *asupriți*. Forțe bine își vor aduce aminte domnii, că funcționarii din nordul Ungariei *au făcut pe basibozucii*. Acești funcționari aveau un paratoner, ei jucau pe marii patrioți, fiindcă biroul (secția naționalităților) pe care l'a desființat d-l ministru-președinte, privia cu ochi buni lucrurile, ce le săvârșeau ei, că adevărat *maghiariseau cu forța*. Tocmai pentru această administrația le ierta unele lucruri, ce n'ar fi trebuit să le ierte.

Articolii din cestiune mai ridică plângerea, că Slovaci fiind săraci lipiți, mai trebuie să îndure persecuțiuni și pentru ceea ce s'a născut de-odată cu ei, adevărat *pentru limba lor*, sunt priviți chiar când *iau în mână o carte slovacă, ori se roagă din carte slovacă*... Da, sunt persecutați pentru limba lor (oratorul e violent întrerupt.) Dacă bine imi aduc aminte, chiar eu am interpellat pe fostul ministru de interne, pentru-că tinerimei slovace din Csa-za i-s'a oprit o serată, la care voia să dea o reprezentație teatrală în limba slovacă. Dér cum să dea ei o reprezentație maghiară, când nu sciu unguresce?

Veszi (Weiss): *Să nevețe unguresce.*

Molnar I.: Aibă nițică răbdare d-l deputat, voiți reveniți și la această. Așa-dér, on. caseră, li-au oprit să dea reprezentația, pe când acolo *altfel decât slovacese nu poți vorbi cu poporul*. Veți dice, că se maghiarisăm. Și eu dice, se maghiarisăm, dér ian să vă cetesc ceva. Când limba maghiară s'a decretat de limbă oficială, *Szechenyi* a dice (cetesce): „Legile noastre nu prescriu c'un fir de păr mai mult, decât ca în locul limbei latine morte, să pășescă limba maghiară”. Și apoi dice (cetesce): „Cel ce pretinde mai puțin séu mai mult decât atâta, acela a uitat de drepturile naționalităților...”. Er eu cred, că *Szechenyi* a fost tot așa de bun patriot ca d. e. d-l Veszi, fiindcă istoria îl numesce pe *Szechenyi* de cel mai mare Maghiar.

Veszi: Asta a fost înainte cu 60 de ani, mult am progresat de-atunci.

Molnar I.: Te rog așteptă puțin, reviu îndată. Și eu dice, se maghiarisăm, firesce în măsură trebuincioasă, între marginile necesare, ér nu esuedând, fiindcă prin eases nu facem, decât să ne instrăinăm pe cei de limbă străină și în loc de-a ajunge ceea-ce am țintit, vom da de contrarul.

Pichler: Germania germaniséză în Posen cu bastonul.

Molnar I.: Dacă pofitiți și vă place, recomand acest mijloc pentru aceia, despre cari voiți vorbi îndată. Cu ocaziunea ultimei numărări a populațiunii, s'a aflat, că este în Ungaria o rasă, care numără foarte mulți locuitori și din cari numai în Budapesta trăesc 167.000 (Jidovii!). Asta e o rasă cultă, inteligentă; se ocupă cu școala, cu cartea; își educă, își învață copiii așa

fel, încât cred, că toți sciu unguresce. Și totuși „Budapesti Hirlap” scria pe atunci, că acești 167.000 de oameni, afară de sinagoga din strada-dohány, în toate bisericile li-se face cultul divin în limba germană.

Veszi: Greșală, pe care trebuie să o desaprobam, cu care noi (Jidovii) nu ne identificăm și vom cere îndreptarea ei (Mare șgomot).

Molnar I.: Ei, veți d-le Veszi, dacă vrăi să maghiarisezi așa de strașnic, poți și începe aici.

Oratorul continuând vorbesce despre emigrarea Slovacilor, cu provocare la susnumita foină slovacă, și arată, că convingerea emigraților slovaci este, că o duc mai bine în America, decât în Ungaria, fiindcă în America toate popoarele sunt egal tractate.

Molnar spune, că partidul popular nu acuză pe nimeni de trădare de patriă, și dice, că partidului popular nu i-se poate lua în nume de rău stilul, ce l'a folosit în apelurile către alegători. Partidul popular a învățat acest stil dela liberali. Citéza din o circulară a fișpanului din Treiscaune, care se folosește de termeni mult mai asprii. În fine citéza din discursul lui Veszi „Budapesti Napló” și din alte diare unguresci arătând, în ce stil neînfrânat și vătămător s'a scris despre partidele contrare.

În ședința dela 26 Noemvrie, continuându-se desbaterea adresei, ia cuvântul deputatul Gyurkovič (croat), care spune, că în Croația e pace și liniște. Majoritatea locuitorilor simte la fel cu Maghiarii, trăiesc împreună, și dacă va fi nevoie, vor muri împreună.

Melzer declară, față cu Rakovsky, că Sașii nu germaniséză sub pretextul protestantismului și protestéză contra acuzării, că societatea „Gustav Adolf” ar da ajutoare și pentru alte scopuri, decât pentru cele bisericesti. Sașii sunt credincioși buni ai patriei ungare și sunt aderenți nestrămutați ai ideii de stat maghiar.

Rakovsky declară, că Melzer nu i-a răsturnat acușările.

Papp Zoltan susține, că actualul sistem politic nu se poate menține. Cere teritorii vamale și armată independentă. El spune, că statul cumpără locomotivele din Graz.

După pauză Csernoch Ioan apără patriotismul partidului popular față cu acușările lui Ivanka.

Emigrările.

Din raportul asupra stărilor publice în Ungaria, mai interesantă este partea referitoare la emigrări. După statistică au emigrat, în :

1896.	24.648
1897.	14.106
1898.	22.802
1899.	43.394
1900.	54.767

Numerii aceștia nu sunt scoși din lista pașaportelor date, ci din datele asupra circulațiunii în porturile străine.

Se vedem însă, după naționalitate, câți au emigrat :

Slovaci.	14.170
Maghiari	9.883
Germani	4.393
Croați și Sârbi.	3.928
Ruteni.	3.116
Români.	3.092
Alte naționalități	306

Mai mulți au emigrat așa-dér Slovaci, după ei Maghiari, apoi Germanii, deși aceștia sunt peste tot bine situați materialicesce și țin mult la patria lor. Din Transilvania au emigrat cu totul 4946.

Causele? — Ușor de ghicit: miseria și amărăciunea la cei cari n'au norocirea de a-se fi născut din semieția lui Arpad-Levi; la ceilalți dorul de a-și căuta un trai mai bun, decât în „fericita Ungaria”. Una din cause ni-o relevă o foină guvernamentală maghiară. Ea spune, că în 1900 și-au schimbat stăpânii 514.263 proprietăți dintre cari numai 1/4 parte au fost moșteniri. În 1900 s'au făcut intabulari pe imobil pentru suma împrumutată de 678 milioane corone, și din datoriile acestea n'au fost șterse decât 344 milioane. Reiese așa-dér, că proprietarii de case și pământ din Ungaria au fost siliți să se îndatoreze într'un singur an cu 334 milioane corone.

Cifre aloquente.

Voci rusesci despre Maghiari.

De când cu visita marelui duce Mihail Nicolaevici la Budapesta, foile rusesci s'au ocupat și se ocupă încă cu Maghiarii și cu rolul ce-l au ei în politica europeană. „Novoje Vremja” publicase chiar articol măgulitor pentru Maghiari. S'au aflat însă diare rusesci, cari i-au combătut pe politicianii din Peșta, imputându-le, că persecută și nedreptățesc pe Slavii din Ungaria. „Poll. Corr.” din Viena a răspuns print'r'un articol inspirat din Budapesta, negând orice opresiune a Slavilor.

„Novoje Vremja” vine acum și răspunde lui „Poll. Corr.” următoarele:

„Pentru Maghiari a sosit într'adevăr timpul să se gândească la izolarea în care se găesc și să privească puțin în jurul lor. Pe Austria nu se pot răzima. Minte sănătoasă pretinde, ca Ungaria să sprijinească pe acele elemente austriace, cari pot forma un zăgaz față cu pangermanismul, adevărat sprijinescă pe Slavii austriaci și mai pe sus de toate pe Cehi. Sprijinind ei pe acești anteluptători, la timpul séu și Ungaria se poate răzima pe marea lume slavă, care îi încunjură de toate părțile și de care îi legă nedespărțit comunitatea de mari interese politice”.

„Sviet” scrie, că acum Maghiarii trebuie să alégă între Germani și Slavi.

„Ruskij Listok” declară, ca Maghiarii tot-déuna se clatină între Germani și Slavi și mai bucuros se infeodéză Germanilor, decât alături de Slavi să jöce un rol independent pe bina istoriei universale.

„Petersburgskija Vjedomosti” negă Maghiarilor ori-ce rol independent, și dice, că pentru ași susține propria lor viață de stat, sunt siliți a-se umili dinaintea influențelor vieneze în toate cestiunile internaționale.

Mai interesantă e părerea diarului „Rusia”, după care apropierea Austro-Ungariei de Rusia vră să fiă o curată trăsură de șah pentru contrabalansarea pericolului războiului vamal cu Germania.

Foile unguresci reproduc aceste voci, fără de a-le face vr'un comentariu.

Discuțiuni asupra congregațiunilor în „Reichsrath”.

(Ședința dela 22 Noemvrie.)

Er ni-a adus firul telegrafic soirea, că moțiunile de urgență ale deputaților Erler și Eisenkolb, cari cereau între altele și eliminarea călugărilor și călugărițelor din instrucțiunea publică, au fost respinse.

Din ședința dela 22 Noemvrie însă trebuie să mai aducem sfirșitul discursului deputatului Schneider, care este caracteristic în privința gradului de aversiune, de care e stăpânită populația creștină din Austria față cu Jidovii.

Ultimul pasagiū, ce l'am adus erl din discursul lui Schneider, era acel referitor la inquisiția spaniolă, despre care Schneider spunea, că a fost motivată de tendințele de acaparare ale Jidovilor, cari vroiau să faoă din Spania un nou imperiu jidovesc. Deputatul Schneider, considerând stările de atunci din Spania, a exclamat: „Dacă eu aș fi avut puterea inquisitorilor, Torquemada ar fi fost față cu mine un ucenic de ciobotar” (Wenn ich die Macht der Inquisitoren gehabt hätte, Torquemada wäre gegen mich ein Schusterbub gewesen).

Schneider (continuă): Jidovismul are, după cum se vede din istorie, o influență periculoasă statului, nu numai în Austria, dér în lumea întregă; ar fi mult mai bine, dacă s'ar procede contra acestor oameni din partea statului, nu contra călugărițelor. (Aplausa furtunose pe băncile social-creștinilor). Mai departe particularitățile de rasă încă sunt cauza pentru care Jidovii au fost persecutați. Vă rog să vă uitați numai la unul din ei și veți cunoșce îndată, dacă este séu nu Jidov. După nas îl veți cunoșce numai decât, că este Jidov. (Aprobări). Drumont spune: „Jidovii se mirósă unii pe alții” (Iaritate). Chiar și alte popoare semite au o ură mare contra Jidovilor.

Schuhmeier a vorbit și despre confiscarea averilor bisericesti.

Schuhmeier: Am spus din contră: „Eu las toți banii bisericesti”.

tea boerescă. Domnișorul acesta nu o cunoscea pe Rizepowa, dér ea îl cunoscea dela biserică. Se gândia în sine să mergică către cabrioletă și să se roge ferbinte să-și facă domnii milă, ca cel puțin să ia pe băiatul cu ei, ca să fie apărat de furtună; se sculă de jos, dér de giaba cerca să facă un pas, căci n'o țineau picioarele. Coconășul nostru trecu p'ălătura și cum vedu o femeie pe care n'o cunoscea, că stă propătită de cruce, îi strigă:

— He muiere! Ia loc.

— Dumneșeu să vé...

— Pe pământ, pe pământ!

Boerășul acesta era cunoscut în totă împrejurimea ca un derbedeu, căruia îi plăcea să ridă și să facă haz de ori și cine. Ast-fel și-a făcut gluma sa și față de Rizepowa și în hohote de ris plecă mai departe. În urechile sêrmaneii femei răsuna de departe risul coconășului și ai guvernantei, ea observă tot-deodată, cum perechea elegantă se săruta, și cabrioleta dispără în întunec. Rizepowa rămase érašî singură... Nu de giaba se dice că: „femeile

și bróscele nu seucid cu toporul”... Așacam după un ceas, cu mult necaz se târbiata femeie mai departe, deși i-se cam împleteceau picioarele.

— Ce a greșit acest copil, acest bulgăr de aur, o dumneșeule! dicea într'una strângându-și copilul la sîn.

Mai incolea fu cuprinsă de nisce spasmurii de friguri și începă să vorbescă aiurând:

— Leagănul în colibă este gol și bărbatul meu a luat-o la război cu carabina.

Vântul îi rupse cărpele din cap, părul ei frumos îi cădea despletit pe umeri și flutura în toate părțile. De-odată fulgeră și trăsni așa de aproape încât îi mirosia a pucioasă și ast-fel îi siliță să se lase jos.

— Își veni în fire și strigă: „Cuvântul, trup s'a făcut!”... aruncă ochii la cer, la cerul furtunos, neîndurat, turbat și începă să cânte cu voce tremurătoare: „Sub scutul têu domne!”... O lumină aramie, care prevestea un desastru, se reflecta din nori pe pământ. Rizepowa mergea acum print'r'o pă-

ture și în pădure era și mai întunec și mai înspăimântător. Din când în când vijia și urla grósnic, de parcă și brații se întrebau între ei încet, că ore, ce are să fie. Câte-odată érašî se făcea liniște și se părea, că o voce răsună din adencurile pădurii. Rizepowa se îngrozî și i-se părea, că aude un ris batjocoritor ca de vrăjitoare, i-se făcu grozavă frică, i-se părea, că vede duhuri necurate jucând și șuerând... „De-aș scăpa din pădure, căci mai încolo e móră și casa morarului!”... Alerga biata femeie din totă puterea. Într'aceea însă parcă se rupseră zagazurile cerului d'asupra capului ei, și o plöie cu grindină cădea ca vărsată cu ciubărul; vîntul sufla néprasnic încât brații se îndoiu până la rupere; pădurea întregă era învălătată în negură în aburi și în puvöie. Nicăiri nu se vedea calea și arborii se îndoiu până la pământ și vijiiu și trosneau; ramurile se rupeau făcând șgomot teribil în întunerecul nopții! Rizepowa simția, că i se îndöie picioarele sub ea.

— Scăpare! Ajutor! — dice ea încet, dér nimenea nu o audia. Furtuna îi

încă vocea și-i împedecă răsuflarea. Își luă cărpa de pe umeri, își desbracă zăbunul, își deslegă șurțul, de rămase aproape în cămașe și-și învăli copilul; într'aceea la lumina unui fulger zări în apropiere o salcie plecată, se tîrî aproape pe brânci până acolo, puse copilul în tufiș și sêrmana cădu la pământ lângă copilul ei.

— Dumneșeule ia-mé, dice ea domol...

Inchise ochii. Furtuna ținu încă o bucată de vreme, în cele din urmă cerul se liniști. Era pe la miezul nopții, stelele se arătară printre nori. Sub salcie zăcea aproape amorțită biata Rizepowa.

— „Hei!” se auđi o voce.

După câte-va clipe se auđi uruitul unei căruțe, și nisce pleoscănituri de copite prin băltoce. Era Herșcu, aréndașul lăptăriei, care se întorcea acasă, acum după ce-și vinduse găștile în Măgăreni. Vedă ceva alb, băgă de sémă, că este Rizepowa, se opri și se dete jos din trăsură.

(Va urma.)

Schneider: Dacă am confiscă cele 400 de milioane de averi bisericesti, dăr și toate averile Jidovilor, am pute face un geșeft splendid. Atunci Austria n'ar mai ave datorii, lefrurile funcționarilor s'ar pute regula, țeranilor li-am ierta toate datoriile, cu un evēnt toate ar merge atunci mai bine. Dacă deputatul Malik intrăbă, ce s'a întâmplat cu fetele de jidov furate și ascunse prin mă-năstiri, atunci ar trebui, dacă s'ar fi întâmplat o nedreptate, a proceda cu cea mai mare rigōre, ca să se lămurēsoa lucrurile. „Aș vře inșe să aud odată, că acești domni să se scandalizeze și de tērgul de fete, ce-l fac Jidovii (Aprobări generale) și să se scandalizeze și de modul cum stăpānii jidovii își tratēză servitōrele creștine și le mână sistematic în brațele corupțiunii, pentru-ca să aibă servitōre mai ieftine“. Pe papa pōte să-l injure cine-va, cât îi place, dăr vai de acela, care îndrăznește să atace pe un rabin.

S'a vorbit aici și despre diferite tratate. Acestea inșe nu conțin dogme, în talmud inșe stă scris, că tot ce este cuprins acolo trebuie creșut de către Jidovii, și dacă doi rabini afirmă două lucruri opuse, atunci Jidovii trebuie să-i credă pe amândoi. (Ilaritate). Jidovii mai sunt odioși și din pricina, că se înmulțesc mult mai tare, decât Creștinii. Ei trāesc de $\frac{10}{7}$ ori mai mult, decât Nejidovii.

Jidovii îi urāsc de mōrte pe jeshuiți, fiind-că aceștia stau pe punctul exclusivismului de rasă. Regulele jeshuiților cer, că la primirea unui nou membru, să se cerceze șapte generațiuni în ascendență, dacă nu cum-va a fost între străbunii lui vre-un Jidov s'eu vre-o Jidovcă. (S'auđim!). Numai când papa dă ordin, se face excepțiune. Dacă inșe s'a întâmplat numai o singură dată.

Cestiunea jidovēscă este o cestiune de sange, de rasă și de cultură, care numai cu sange și cu fier se va pute rezolvi. Dacă aș fi eu înșărcinat să-i botez pe Jidovii, eu i-aș boteza după sistemul sfântului Ioan, adică i-aș oufunda în apă, inșe i-aș ține acolo cel puțin cinci minute. (Ilaritate egomotōsă). — Eu votez contra moșionilor de urgență.

Din străinătate.

Tariful vamal german. După țiarele germane, guvernul a supus deputațiilor o moșionire a noului tarif vamal, în care relevă, că industria a profitat de tratatele de comerț, care au produs o scădere a protecțiunii vamale pentru agricultură. Primejdia, care amenință agricultura germană, va urma să existe încă mult timp; pentru a se înlătura pe viitor, proiectul tarifului vamal vrea să îmbunătățească situația agriculturii sporind protecția vamală. Populația consumatōre nu va ave de temut, din cauza acestui tarif, pagube însemnate.

Sobrania despre evenimentele din Vechia-Serbie. În ședința de alaltieri a Sōpștinei sērbesci, Vuic, rāspunșend unei interpelări adresată cu privire la evenimentele din Vechia-Serbie, a declarat, că înverșunarea Albanesilor contra populației sērbice a fost provocată de neîncrederea autorităților turcesci din cauza agitațiunii comitetelor macedonene. Autoritățile turcesci au arătat aceeași atitudine față cu Sērbii, care erau nevinovați, și atunci s'au produs urăștirile cunoscute. La esecesele Albanesilor guvernul sērb n'a putut rămāne indiferent și s'a silit să convingă pe Pōrtă, despre nevoia de a menține ordinea în propria ei interes. Guvernul sērbesc a reușit atunci să obțină, prin intervenirea d-lui Minovjew, ambasadorul Rusiei la Constantinopol, punerea în libertate a Sērbilor areștați, destituirea mutesarifului din Pristina și repatrierea Sērbilor din Vechia-Serbie, care se refugiasse pe teritoriul regatului. Guvernul își rezervă dreptul să facă, dacă va fi nevoie, nouă demersuri pe lângă Pōrtă.

Turburările din Atena.

Trupele și poliția din Atena au rēușit în fine să restabilească ordinea și liniștea în oraș. Patrurile continuă totuși a outreera străștile, areștānd mereu manifestanții.

Studentii continuă să ocupe universitatea și declară, că nu o vor părăsi, până când traducătorii evangheliei nu vor fi escomunicați. Ei esplică această atitudine a lor prin faptul, că nu vor să lucreze contra influenței ruso-file, care se manifestă prin această traducere.

Duminecă s'a făcut înmormēntarea victimelor. Poliția a vrut să ducă mai întâi cele șese cadavre la spital, dăr populația, ațipată de studenți, s'a opus. A luat parte la înmormēntare o mulțime imensă de lume. Nu s'a întâmplat nici un incident. Ceremonia a fost foarte mișcătoare. Mulțimea plāngea. Coseingururile au fost duse pe brațe de cetățeni.

La cameră era o mare aglomerație de public. La sosirea miniștrilor lumea a început să urle, se țipe și să fluere. S'a strigat: *Jos asasinii! Sē dimisioneze cabinetul!*

Ședința camerei a fost foarte agitată. Opoziția împedea pe ministru-președinte Theotokis să vorbescă, strigāndu-i mereu: *Asasin!* Delyanis, șeful opoziției, ținu un discurs vehement, atacānd guvernul și acuzāndu-l de slăbiciune.

Ministrul Theotokis puțin în sfirșit vorbi și declară dela început, că nu și-a făcut decât datoria. El făcū apoi istoricul traducerei evangheliei, spunēnd că inșăși regina a făcut o traducere, pentru-ca soldații răniți în rēșboi s'o pōtă ceti și înțelege.

Vorbind apoi despre turburările, ce au avut loc și despre nenorocitele victime, el nu-și puțin stăpāni emoțiunea și începū să plāngă.

După aceea se suspendă ședința.

Populația Atenei infuriată pe curte, că aprobă guvernul, și-a manifestat supărarea Duminecă când familia regală treccea pe stradă, conducēnd pe prințul George, care pleca spre Creta. Contra obiceiului, familia regală fū primită cu răcōla și cu tăcere: nici o persoană nu o salută.

Primul ministru Theotokis a prezentat regelui dimisia cabinetului. Regele a primit dimisia și a înșărcinat pe d. Zaimis cu formarea unui nou cabinet.

Situația e încă gravă și populația atiniană e tot agitată.

SCIRILE DILEI.

— 14 (27) Noemvrie.

Eternisarea memoriei lui Cogălniceanu. O mișcare de recunoștință s'a pornit pentru eternisarea memoriei marelui bărbat de stat Mihail Cogălniceanu. Măria Sa d-na Elena Cuza, care se află actualmente la Geneva, a făgăduit, că va da o însemnată sumă de bani pentru sporirea fondului destinat ridicării unei statui lui Mihail Cogălniceanu. Statua ilustrului Moldovean este vorba să fie aședată în piața Unirei la Iași. În adevăr că nicăiri n'ar fi mai potrivit locul pentru glorificarea neîntrecutului patriot român.

Deputație sēcuēscă la Budapesta. În ziua de 25 Noemvrie o deputație sēcuēscă din comitatul Cincului s'a prezentat la Budapesta unde sub conducerea deputatului Dr. Gyōrffy Gyula au fost în audiență la miniștrii Hegedūs, Plosz, Szell și Lukaos. Pretutindenea au fost bine primiți și li-s'au făgăduit căi ferate, regularea proprietății, înmulțirea judecātorilor etc. pentru-că „perirea Sēcuilor ar fi pentru Ungaria o nenorocire atât din punctul de vedere al statului, cât și al apărării țării“ — cum a spus ministru-președinte Szell.

Regele și Regina Romāniei plēcă ađi din Sinaia și de sēra vor sosi în București.

In memoria regretatului G. Bureția au mai intrat la „Fondul Haral. T. Stānescu“ pentru masa studenților romāni din Brașov dela d-l Dr. E. Procopovici din Cernăuți 10 cor. Primēscă piosul donator cele mai vii mulțumite. — *Direct. școlilor medii gr. or. rom.*

Biletele pentru concertul Reuniunii romāne de gimnastică și cāntări sunt la casierul Reuniunii Arseniu Vlaicu și membrii Reuniunii se pot orienta în țilele de Joi 15, Vineri 16, Sāmbătă 17 și Duminecă 18 l. c. v. la dēnsul. Lunī în 19 și Marți în 20 l. c. biletele vor fi date în vēndare la librărie și de către membrii, cari până Duminecă nu se vor fi prenotat, perd dreptul la biletele gratuite și vor ave a plăti taxa intrēgă, întocmai ca și membrii, cari sunt restanțieri cu taxele. — *Comitetul Reuniunii.*

Naționalizarea cerealelor se practica pe o scară întinsă, mai cu sēmă în Bucovina, unde comerțianții cumpără produse rusesci pe care le descarcă în magazinele lor și pe urmă le expediază în interiorul imperiului austro-ungar, dăr mai cu sēmă în Ungaria ca fiind produse locale. Faptul, că numai produsele rusesci sunt căutate pentru naționalizare, se esplică prin prețul minimal de transport de carese bucură în Rusia. D-l Cogălniceanu, consulul român la Cernăuți, a atras atențiunea guvernului spre a lua mēsurī ca să se scadă tariful român de transport pe C. F., spre a pute și Romānii a concura pe piețele austro-ungare cu cereale romāne.

Regularea riuurilor. Ministrul de agricultură a preliminar 6 milioane de cor. pentru regularea apelor. Din această sumă se revine suma de 350.000 pentru Someș. Regularea Mureșului, care s'a început deja, va costa anul viitor numai 150.000 corōne, ăr pentru Criș se vor întrebuița anul viitor 500.000 corōne.

Ciuma la Chișineu. O telegramă primită la serviciul sanitar român anunță, că la Chișineu s'au declarat două cazuri suspecți de ciumă. În acest scop, direcțiunea generală a serviciului sanitar român a telegrafat d-lui medic primar al județului Iași, ca mēsurile de prevenire ce se ridicaseră la Ungheni din ziua de 8 a. c. să fie reluate.

Semnele morții. Direcțiunea generală a serviciului sanitar român va așisa următoarele instrucțiuni pentru a constata semnele sigure ale morții și de a împiedea îngroparea de viu. Tabloul a fost elaborat de d. prof. Dr. M. Minovici. 1) Lumină ochilor se sbiresce, se turbură, ăr ochii încep a-se scufunda în cap. 2) Dacă se apropie flacăra unei luminări de vârful unui deget dela picior, fără a atinge flacăra de deget, se face pe deget o beșică fără apă, care pocnește producēnd o pocnitură. 3) Dacă se lēgă un deget cu o sfōră la rădēcina lui și dacă degetul se învineșce spre vîrf, atunci omul nu e mort, dacă degetul rămāne alb, atunci este mort. 4) Când omul este mort și stă cu fața în sus, se ivesc pe părțile de dinapoi ale ceafei, trupului, mānilor și piciorilor nisepe pete mari întinse, roșii-vinete. 5) Cel mai sigur semn de mōrte este când *apare pe pāntece* — mai întâi în partea dreaptă și apoi se întinde peste tot pāntecele — *o pată verde-albăstruc, care arată, că mortul a început să se impușcā.* Un singur semn din acestea nu arată, că omul e mort. Iarna semnele apar mai târziu.

Ilusionistul Carmellini se va produce māne sēra, Joi, în restaurantul Gabel dela Reduță. Reprezențația, ce a dat o Sāmbătă sēra, a avut un succes desēvērșit.

NECROLOG. Întristata familie și numeroșii consāngeeni au inimă înfrāntă de durere anunță mōrtea bunului părinte, moș, strămoș și consāngean Michail Lucaciu, fost cantor-învēțator iubilar și pensionat gr. cat. în Baia-mare, întâmplată la 23 Nov. 1901 în etate de 79 ani după primirea sfințelor sacramente ale muribunților. Înmormēntarea defunctului s'a făcut la 25 c. 3 ore d. m. dela casa proprie în cimit-

rul bisericei gr. cat. din Baia-mare; ăr liturgia pentru defunctul s'a celebrat la 9 ore a. m. în aceeași biserică.

Baia-mare, la 23 Nov. 1901.

Fie-i țērina ușoră și memoria binecuvēntată!

Alesaudru Lucaciu, inginer, Dr. Vasiliu Lucaciu, paroh în Șișeșoi, Maria Lucaciu m. Barbul, Constantin Lucaciu, par. în Jobjib, Elena Lucaciu mār. Costin, Petru Lucaciu, inginer, ca fi și fiice; Dr. Epaminonda Lucaciu paroh în Szerb-Csanád, Veturia Lucaciu profesōră în Bucuresci, Tullia Lucaciu profesōră, Vasiliu Lucaciu stud. gimn., Maria Barbul mār. Kiss, Nicolau Barbul stud. agronom în Debreczen, Gavril Barbul cand. inginer în Viena, Vasiliu Barbul proprietar și director de bancă în Sini, Paulina Lucaciu nāsc. Serbac, Ion Costin preot și secretar la școlă de silvicultură în Brāneșci Romānia, Lucreția Lucaciu nāsc. Anghelescu, Nicolau Kiss notar cerc. în Mocira ca gineri și nurori; Ioan Costin, Ecaterina Lucaciu, Virgil Lucaciu, ca nepoți și nepōte; Elenuța Kiss, strēnepōtă.

— În Bușteni a repausat în ziua de 12 Noemvrie v. Dumitru Frāncu, în etate de 48 ani. Il jelesc soția sa Maria și copiii Ioan, Zaharia, Elena, Maria, Petru, Florica, Ecaterina, Dumitru și Lucreția. Înmormēntarea va ave loc Mercuri în 14 Noemvrie v.

— Aurel Barbu, fost oficial de poștă și telegraf, după lungi și grele suferințe a rēposat Duminecă în 24 Noemvrie a. c. la 1 oră d. a. în etate de 38 ani. Înmormēntarea s'a făcut Marți în 26 Noemvrie st. n. 1901 la 2 ore d. a. în cimiterele gr. cat. din Aiud. Il jelesc frații Sever, Enea, Flaviu, Lucian, Rom și Rem.

DIVERS E.

Limba albanesă este o ramură specială a tulpinei de limbă indogermane (alătura de elina și latina), are inșe multe elemente streine, mai ales latine, apoi eline, slave și turcesci, așa că particularitatea sa s'a obfuscat în așa mēsură, încōt până în timpurile mai nouē filologii nu erau lāmuriți asupra poziției ei. Numeroșele dialecte se impart în două grupuri: gegic (în Albania de nord) și toscic (în Albania de sud, Grecia și Italia). Cel mai vechiu monument de limbă este „Dictionarium latino-epiroticum“ al lui Franciscus Blanchus (Roma, 1635). Literatura albanesă s'a dezvoltat numai la Albanesii din Italia de sud: Giulio Variboda (s. 18) este autorul unei poeme despre viața Maicii Domnului, Girolamo de Rada (s. 19) celebrăză amintirile naționale. Tēra mamă posedă un singur poet liric, pe Nosim Bey (s. 19). Numeroșe sunt posesiile și scrierile populare. Dela 1896 revista „Albania“ din Bruxellesa represintă interesele politice și spirituale ale Albanesilor. Gramatică (Dialectul toscic) și mai multe studii albanese a scris profesorul Gustav Meyer din Graz.

Un mijloc cūdat de apērare. Este o șopārlă (Phrynosoma Blainvillei) însemnată prin însușirea ce are de a sēmēna la colōre în totul cu locul unde se află, așa că e foarte greu de deosebit. Trāiesce în California prin Sierra Madre. Holder luānd într'o țī în mână o șopārlă de acestea vēdū că-l stropi pe (degete cu sange și că tot odată și ochii șopārliei erau sāngerati. Mai apoi vēdū, că animalele când se speriau, arucau sange din pleōpe la depārtare de 33 de centimetri. Că apērarea acēsta are un rost, s'ajvōdud de pe aceea, că un cāne odată ce l'a stropit pe nas cu sange, l'a prins frica. Faptul a mai fost descris de Vernon Balley la 1898. Șopārliele acestea se află, afară de California mijlocie și sudicā, și în Mexico.

Proprietar: Dr. Aurel Mureștanu.
Reductor responsabil: Traian H. Pop.

Biuroul avocaților asociați.

C. Rădulescu,

fost procuror și judecātor de tribunal, și

Nicolae Andrei Popovici,

doctor în drept, tost magistrat,

se angajēză a pleda înaintea tuturor instanțelor judecātoresci din Romānia, procese de ori-ce natură, esecutări de hotăriri și creanțe.

Bucuresci, strada Smārđan 53.

Cursul la bursa din Viena.

Din 26 Novembre n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.80
Renta de corone ung. 4%	93.10
Impr. cañl. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.90
Impr. cañl. fer. ung. in argint. 4 1/2%	100.50
Oblig. cañl. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	92.90
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	174.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.—
Renta de argint austr.	98.90
Renta de hãrtie austr.	98.80
Renta de aur austr.	118.70
Losuri din 1860.	139.75
Acții de-ale Bãncei austro ungarã.	16.05
Acții de-ale Bãncei ung. de credit	643.—
Acții de-ale Bãncei austr. de credit	632.50

Napoleonori.	19.05
Mãrci imperiale germane	117.15
London vista	239.40
Paris vista	95.12
Rente de corone austr. 4%	95.50 1/2
Note italiene	92.95

Cursul pieței Brașov.

Din 27 Novembre n. 1901.

Bancnota rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român. Cump.	18.40	Vënd.	18.44
Napoleon'ori. Cump.	19.02	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mãrci germane Cump.	18.—	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.72	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Sz. 11251—1901.

ukvi.

Arveresi hirdetmènyi kivonat.

A fogarasi kir. jár.-biróság mint tkvi hatóság közhirrè teszi, hogy „Furnica“ takarékpénztár Maticu János vajdafalvi lakos végrehajtatónak Maticu György végrehajtást szenvedõ elleni 112 korona tőkekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén fekvõ az u.-vajdafalvi 105 sz. tjkvben Maticu György nevén álló A †

2502/1 hrsz. ingatlanra	2 kor.	1720/3 hrsz. ingatlanra	62 kor.
2755/1 " " "	2 " "	3415/4 " " "	29 " "
647/10 " " "	15 " "	a n.-vajdafalvi 160 számú tjkvben	
Kentzbacher Lőrincz nevén álló	218, 219 hrsz. ingatlanra	343 kor.	
377 hrsz. ingatlanra	5 kor.	2424 " " "	11 " "
589/1 " " "	25 " "	3232 " " "	28 " "
690/1 " " "	03 " "	3338/1 " " "	03 " "
1263/1 " " "	03 " "	3430/2 " " "	12 " "
1425/1 " " "	32 " "	3676/1 " " "	02 " "
1530/1 " " "	07 " "	3893/1 " " "	23 " "
1838/1 " " "	02 " "	5925/1 " " "	05 " "
1899 " " "	10 " "	4000/1 " " "	09 " "
1995/1 " " "	29 " "	4324 " " "	06 " "
2045 " " "	43 " "	4544/1 " " "	02 " "
2200/1 " " "	10 " "	4556/2 " " "	04 " "
2298 " " "	18 " "	kor-ban ezennel megállapított kiki-	

áltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1901 évi Deczember hó 16-ik napjának délelõtt 9 órakor N. Vajdatalván megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10% -át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett ártolyammal számított és az 1881. évi November hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügy miniszteri rendelet 8-ik §-ban kielölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébezetenni, avagy az 1881: LX. törv. cz. 170-ik §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elõleges elhelyezésérõl kiállított szabályszerû elismervényt átszolgáltatni.

Fogarason, 1901 évi szeptember hó 4-én.

A. kir. biróság mint tkvi hatóság.

Schupiter,
kir. albiró.

320,1—1.

Sz 8183—1901.

ukvi.

Arveresi hirdetmènyi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tkvi hatóság, közhirrè teszi, hogy Garoiu Miklós végrehajtatónak Clopotel Juon végrehajtást szenvedõ elleni 320 korona tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a zernesti kir. járásbiróság) területén lévõ almás-mezõi 36 sz. tjkvben foglalt 3737/1, 3738, 3741, 3742, 3743, 3748/2 hrsz. egész ingatlanra 27 koronában, az almás-mezõ: 335. sz. tjkvben foglalt 3804/1, 3805, 3806, 3813, 3814 3815 hrsz. egy tkvi testet képezõ ingatlanból végrehajtást szenvedõ Clopotel Juon jutalékára 290 koronában, az almás-mezõi 1520 sz. tjkvben 3304/2 hrsz. egész ingatlanra 40 koronában, az almás mezõi 1675 sz. tjkvben, a 2647 hrsz. ingatlanra 3 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a tennebb megjelölt ingatlanok az 1901 évi Deczember hó 3-ik napján délelõtt 9 órakor Almás-Mezõi község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becserának 10% -át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyammal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezébezetenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál elõleges elhelyezésérõl kiállított szabályszerû elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi szeptember hó 6-án.

331,1—1

A kir. törvszék, mint tkvi hatóság.

JACOB L. ADLER & FRATELE

societate de bancã în comandită,

— Brașov. —

Capital deplin vèrsat: 800.000 Corone.

societar comanditar:

Banca comercialã pestanã ungarã în Budapesta

(Pester Ungarische Commercia bank in Budapest.)

Capital deplin vèrsat: 30,000.000 C. Fonduri de rezervã: 24,000.000 Cor.

Ramuri de afaceri:

- Escompte de cambii interne și esterne sub condițiunile cele mai avantagiõs
- Efecte de tot felul se cumpèrã și se vënd dupã cursul oficios de ãi.
- Losuri trase precum hãrtiã de valõre sortate se escomteazã și alte fõrte coulant,
- Cupõne se rescumpèri liber de ori-ce provi-iune.
- Monede si sorte de bani strãini se cumpèrã și se vënd in tocmã dupã cursul oficios de ãi.
- Chèquri și accreditive se edau pe tõte piețele europene și transoceanice.
- Lombarduri pe hãrtiã de valõre se dau pe lângã interese corespundãtoare.
- Asigurãri de losuri și acții, contra pierderii în cas de sortare încã se primesc. Tarifa de premii la cerere se dã separat.
- Depunerã se primesc spre fructificare in formã de Con o-Curent sèu pe termene fixe.
- Depozite de hãrtiã de valõre și documente spre administrare, spre pãstrare și in formã închisã, se primesc pe lângã o taxã neînsemnatã,
- Promese se edau pentru tõte tragerile. Tragerile se revidèzã gratuit.

Tõte hãrtiile de valõre, cari conform prescrișelor militare sunt admise pentru:

Cauțiuni de cãsãtorii militare

le putem procura întocmai dupã cursul eventual de ãi.
Cu privire la convertirea (schimbarea) la hãrtiã de valõre, pentru cauțiuni de cãsãtori militare deja existente in alte hãrtiã de valõre mai sigure și mai rentabile, suntem gata a dã ori-ce informațiuni, precum și a lua asupra nãstrã convertirea pe lângã condițiunile cele mai avantagiõse. 20 - 30,242)

Numèroșe distincțiunii!

Pentru Sesonul de toamnă și earnã

recomandãm On. public fabricatele nãstre renumite din lãnã curatã în **Stofe** pentru Costume, Pardiseuri și Paltõne, Stofe de uniforme, pentru ofișeri și amployați,

Stofe de Loden ardelenesc și Covõre fabricate trainic și moderne.

Tot-odatã avem onõrea a comunica Onor. nãstri muserii, cã in timpul din urmã am introdus și fabricația de

Sport-, Loden- și Uni-Stofe de Dame

dessins și colorile cele mai noue.

Recomandãm ca un fabricat solid și proportional ieftin.

Cu tõtã stima

Wilhelm Scherg & Co.
fabricant de postav, Brașov.

Resturi de stofe pentru bãrbați și dame se aflã tot-deuna cu prețuri ieftine.

Paris 1900, Medalia de aur,

Numai fabricate proprii.

Din lãnã curatã, cu garanție.

Ca in cele din urmã sã facem concurență bazarului sèu marfetii de tãrg ieftine am luat asupra-mi a face re lamã unea din cele mai mari Fabrica Elvețiene de orolõge și a vînde aprõpe pe nimic, dupã cãt mai ajunge urmãtoarele orolõge de buzunar cu mecanism fõrte bun

- fl. 210) Un orologiu de nickel Anker-Remont- costã } toir c'un lanț f ances suflat cu argint.
- fl. 420) Un orologiu Remontoir de argint veri- costã } tab l'c'un lanț american suflat cu arg.
- fl. 470) Un orologiu Remontoir de argint veri- costã } de Dame, c'un lanț engl. s'flat cu a gi.
- fl. 11.—) Un orologiu Remost. de aur veritab d- costã } 14 carate impreunã cu casetã de atlas și cu un lanț elegant.

La fie-care orologiu se mã dã oadun un estui de piele și o oglindã de buzunar.

Pentru fie-care orologiu se dã o garanție de 3 ani.

Ceea-ce nu convine bucurõs se schimbã cu altele sèu se i apniezã banii, așã cã nu-ã nici un risc. — Alte anunțuri de felul acesta sunt imitații. — Comande se pot face cu banii gata sèu prin rambursã dela

— Depositul de orolõge și juvaericele, en gros —

E. HOLZER,

liferant al Reuniunii amployaților da stat ces. reg. din Austria etc.

Mãrcovia, (Stradom 18, Austria)

— Catalõge ilustrate la cerere se trimite gratis.

Se cautã agenți.